

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyně JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **Akademie obchodování, z.s.**, IČO 05450837
sídlem Žerotínova 1133/32, 130 00 Praha 3
zastoupena Mgr. Vojtěchem Bienkem, advokátem
sídlem Francouzská 299/98, 101 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Česká národní banka,**
sídlem Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí bankovní rady žalovaného ze dne 14. 1. 2021, č. j. 2021/04695/CNB/110,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů v řízení.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí bankovní rady České národní banky (dále jen „žalovaný“), jímž žalovaný zamítl jeho rozklad proti rozhodnutí České národní banky (dále jen „ČNB“) ze dne 2. 11. 2020, č. j. 2020/133432/570, sp. zn. Sp/2020/71/573, kterým byl žalobce uznán vinným, že ve stanovené lhůtě neposkytl ČNB vyžádané informace, čímž porušil povinnost stanovenou v § 8 odst. 3 zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dohledu“), poskytnout informace, podklady, objasnění skutečností, záznamy, zprávy nebo s nimi spojené údaje bez zbytečného odkladu, nebo ve lhůtě stanovené ČNB, čímž se dopustil přestupku podle § 9b odst. 1 písm. c) zákona o dohledu, a byla mu uložena dle § 9b odst. 3 zákona o dohledu pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení; a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
2. Z odůvodnění žalobou napadeného a prvostupňového rozhodnutí vyplynulo, že ČNB při výkonu své působnosti zjistila, že žalobce nabízí klientům prostřednictvím webových stránek www.akademieobchodovani.cz možnost „provádění obchodních operací

v podmínkách maržového obchodování“. Na základě tohoto zjištění pojala podezření, že žalobcova činnost může vykazovat znaky neoprávněného poskytování hlavních investičních služeb dle § 4 odst. 3 písm. a) zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“), tedy možného přestupku dle § 162 odst. 1 písm. a) tohoto zákona. ČNB proto vyzvala žalobce výzvou ze dne 10. 2. 2020, č. j. 2020/23131/570 (dále jen „výzva“) a dvěma opakovanými výzvami ze dnů 24. 4. 2020, č. j. 2020/54673/570 (dále jen „první opakovaná výzva“) a 28. 7. 2020, č. j. 2020/95933/570 (dále jen „druhá opakovaná výzva“, společně jen „opakované výzvy“), aby bez zbytečného odkladu ukončil nabízení investičních služeb uveřejněné na webových stránkách a aby jí v souladu s § 8 odst. 1 písm. a) zákona o dohledu ve stanovených lhůtách poskytl ve výzvě specifikované informace (dále jen „požadované informace“). Ve výzvách byl žalobce upozorněn na přestupek dle § 9b odst. 1 písm. c) zákona o dohledu a na výši sankce, která za tento přestupek může být uložena. Výzva i opakované výzvy byly žalobci doručeny do datové schránky fikcí, druhá opakovaná výzva mu byla doručena také poštou do jeho sídla dne 6. 8. 2020. Žalobce zareagoval až na druhou opakovanou výzvu, a to vyjádřením k výzvě ze dne 13. 8. 2020 (dále jen „vyjádření k výzvě“), v němž uvedl, že neprovozuje žádnou z hlavních ani doplňkových investičních služeb dle § 4 odst. 2 a 3 zákona o podnikání na kapitálovém trhu a vzhledem k tomu považuje poskytnutí požadovaných informací za nadbytečné. ČNB vydala dne 12. 8. 2020 příkaz č. j. 2020/101784/570 (dále jen „příkaz“), kterým byla žalobci za porušení povinnosti dle § 8 odst. 3 zákona o dohledu, tedy spáchání přestupku dle § 9b odst. 1 písm. c) téhož zákona, uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. Proti příkazu podal žalobce odpor, pročež byl příkaz zrušen. Následně ČNB vydala prvostupňové rozhodnutí. V něm setrvala na závěru, že žalobce spáchal v příkazu uvedený přestupek, a na výši pokuty.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce rozklad, v němž namítal obdobně jako v žalobě. O rozkladu rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. V něm uvedl, že požadované informace, které žalobce ani přes výzvy neposkytl, se vztahovaly k podezření, že by žalobce mohl vykonávat činnost, která vyžaduje příslušné povolení ČNB, a že bez nich nelze kvalifikovaně učinit závěr, zda žalobce poskytuje či neposkytuje investiční služby. Neposkytnutí těchto informací je tedy přestupkem a není podstatné, zda žalobce skutečně poskytoval investiční služby či nikoli. Podstatné je, že byl žalobce vyzván oprávněným orgánem k předložení podkladů, a tyto ve stanovené lhůtě nepředložil, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 9b odst. 1 písm. c) zákona o dohledu. Odmítl také, že by ČNB nebyla oprávněna uložit žalobci pokutu za nesoučinnost. Odkázal na § 8 odst. 1 zákona o dohledu, dle něž je ČNB pro účely dohledu nad kapitálovým trhem oprávněna vyžadovat informace a objasnění skutečností od každého. Závěrem se ztotožnil s posouzením výše a přiměřenosti uložené pokuty, provedeným ČNB.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce v žalobě namítal, že ČNB postupovala nezákonně, neboť překročila své pravomoci.
5. V *prvním žalobním bodu* namítal, že není osobou podléhající dohledu ČNB v oblasti kapitálového trhu, neboť není žádným ze subjektů vyjmenovaných v § 135 odst. 1 a 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Připustil, že § 8 zákona o dohledu ČNB opravňuje požadovat při výkonu dohledu nad kapitálovým trhem informace a vysvětlení i od subjektů, které tomuto dohledu nepodléhají, upozornil však, že tato pravomoc není

neomezená. K tomu argumentoval čl. 2 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), jakož i nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93, a ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849. Ze zmiňovaného dovodil, že orgány veřejné moci nesmí při výkonu svých pravomocí zasahovat do základních práv a svobod osob více než nezbytně nutnou měrou a že jejich jednání musí být racionální a předvídatelné.

6. Jednání žalovaného, potažmo ČNB přitom nelze za racionální a předvídatelné označit. ČNB po nabytí podezření ohledně jeho protiprávního jednání nevyužila žádný ze speciálních prostředků, které má pro takové případy k dispozici, nýbrž jej vyzvala k předložení rozsáhlého množství informací, a to včetně řady citlivých údajů. Postup ČNB nebyl předvídatelný, neboť žalobce nepodléhá jejímu dohledu a nedisponuje informacemi, které by pro ni mohly být významné. Nebyl ani racionální, neboť ČNB mohla dosáhnout sledovaného účelu vhodnějšími prostředky (např. provést kontrolu dle § 8 odst. 4 zákona o dohledu).
7. Dále namítal, že ČNB zasáhla do jeho základních práv více, než bylo nutné. Konkrétně bylo zasaženo do práva na ochranu soukromí (čl. 7 odst. 1 Listiny), práva na ochranu před neoprávněným zásahem do soukromého života a ochranu před neoprávněným shromažďováním údajů o osobě (čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny), do vlastnického práva (čl. 11 Listiny) a do práva svobodně podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost (čl. 26 odst. 1 Listiny).
8. Ve *druhém žalobním bodu* tvrdil, že postup žalovaného a ČNB je v rozporu se zásadou zákazu sebeobviňování, jež plyne z čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv či čl. 14 odst. 3 písm. g) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.
9. Uvedl, že ČNB zjevně předpokládala, že na základě požadovaných informací zjistí jeho protiprávní jednání a zajistí podklady pro další řízení proti němu. Tento postup je v rozporu s uvedenou zásadou. Zopakoval, že nepodléhá dohledu ČNB, nemá povinnost evidovat požadované informace, a nemůže mu proto být uložena povinnost tyto informace předložit, když by na jejich základě mohla ČNB případně zjistit jeho protiprávní jednání. K tomu opět odkázal na nálezy Ústavního soudu ze sp. zn. I. ÚS 1849/08. Odmítl, že by ČNB odepřením pravomoci požadovat předložení požadovaných informací bylo znemožněno vykonávat dohled v oblasti kapitálového trhu, neboť ČNB disponuje efektivnějšími prostředky, kterými může situaci řešit.
10. Ve *třetím žalobním bodu* namítal nepřiměřenost výše uložené sankce. Uvedl, že ČNB postupovala při určení výše a druhu sankce v rozporu s § 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), a s judikaturou, neboť nereflektovala všechny okolnosti případu. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2006, č. j. 5 As 20/2005-66. Uvedl, že je trestán za skutečnost, že mu nepředvídatelným jednáním ČNB vznikla povinnost, kterou nepředpokládal, a neměl se s ní jak seznámit, neboť neměl přístup ke své datové schránce. Dodal, že neměl v úmyslu omezovat výkon dohledu ČNB a pokud by se o této povinnosti dozvěděl, jistě by s ČNB spolupracoval, jak to učinil v reakci na druhou opakovanou výzvu. Upozornil ale, že postup ČNB považuje od počátku za exces z jejích pravomocí, protože je ochoten s ní spolupracovat pouze způsobem, kterým nebude neoprávněně zasaženo do jeho práv.
11. Dále uvedl, že domnělý přestupek není závažný, neboť by i v případě jeho reakce na výzvu nedošlo ke změně okolností. K přestupku došlo bez jeho vědomí, nejednal ze zlé pohnutky, v minulosti nebyl disciplinárně stíhán a přestupek nemá žádné následky.

Konstatoval, že předmětem jeho činnosti je školení finanční gramotnosti a osvěta v oblasti finančního trhu, tedy činnost, která je pro žalovaného i ČNB prospěšná.

12. Uzavřel, že ČNB měla při ukládání sankce dle § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) přihlídnout ke všem okolnostem případu, a že byly zjevně naplněny podmínky pro upuštění od uložení trestu dle § 43 přestupkového zákona.
13. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě k *prvnímu žalobnímu bodu* uvedl, že povinnost dle § 8 odst. 3 zákona o dohledu je uložena každému, bez ohledu na to, zda poskytuje či neposkytuje investiční službu. Shrnl, že v projednávaném případě vzniklo na základě informací uváděných na žalobcových webových stránkách podezření, že by žalobce mohl poskytovat investiční služby. ČNB proto chtěla po žalobci údaje o osobách, které by mohly přispět k objasnění povahy jeho činnosti a umožnily učinit závěr o tom, zda je jeho činnost poskytováním investiční služby, či nikoli. Žalobce však odmítl požadované informace poskytnout s tím, že ČNB není oprávněna po něm žádné informace požadovat. Toto jednání žalobce naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle § 9b odst. 1 písm. c) zákona o dohledu. Upozornil, že součástí této skutkové podstaty není, že by ČNB musela mít důvodné podezření, že žalobce poskytuje neoprávněně investiční služby. Dodal, že povinnost součinnosti mají i osoby, vůči nimž nebyly zjištěny žádné poznatky o možném protiprávním jednání. Rozhodujícím je fakt, že tyto osoby mohou informacemi potřebnými pro výkon dohledu v oblasti kapitálového trhu disponovat.
15. Dále uvedl, že žalobce v žalobě nepředložil žádnou uchopitelnou argumentaci, proč pro něj byla výzva podle zákona o dohledu nepřiměřeně obtěžující. Jako účelovou a nesrozumitelnou odmítl žalobcovu námitku, že stejného cíle by se dosáhlo i kontrolou podle jiného ustanovení zákona o dohledu. Uvedl, že se žalobce nijak netají svým záměrem s ČNB nespolupracovat a dodat pouze ty informace, které sám uzná za vhodné. K tomu dodal, že volba způsobu získání informací a jejich obsahu není na žalobci.
16. K námitce neoprávněného zásahu do práv žalobce uvedl, že výběr údajně porušených práv je chaotický a náhodný. Dodal, že žalobce svou argumentaci nijak nerozvíjí a není jasný jejich vztah k absenci žalobcovy odezvy na výzvy. Konkrétně uvedl, že zásah do soukromého života žalobce je diskutabilní, neboť žalobce je právnickou osobou. Dále uvedl, že ČNB výzvou požadovala spíše údaje třetích osob, nežli údaje žalobcovy, proto je nejasná také námitka neoprávněného shromažďování údajů o žalobci. Dále konstatoval, že uložená pokuta by sice mohla být zásahem do vlastnického práva žalobce, není však jasné, jakým zásahem do tohoto práva je výzva k poskytnutí informací. Není ani jasné, jak mohlo dojít k zásahu do žalobcova práva svobodně podnikat a provozovat hospodářskou činnost, když žalobce dle svého tvrzení žádnou takovou činnost neprovozuje.
17. Ke *druhému žalobnímu bodu* konstatoval, že požadované informace ČNB žádala oprávněně. Uvedl, že žalobcem odkazovaný nálezný Ústavního soudu není na projednávaný případ přílehlavý, neboť se týkal jiného ústavně zaručeného práva a jiné problematiky. K problematice zásady zákazu sebeobviňování odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS 3761/18.
18. Nesouhlasil ani s argumentací obsaženou ve *třetím žalobním bodu*. Uvedl, že žalobce pouze obecně ČNB vytýká, že při rozhodování nereflektovala všechny okolnosti případu, obecně odkazujena zákony a rozhodnutí NSS. Z žalobcovy argumentace však není jasně patrné,

z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné v tomto bodě.

19. Dále konstatoval, že předmětný přestupek nebyl posouzen jako závažný. ČNB hodnotila typovou závažnost jednání, způsob spáchání přestupku a polehčující i přitěžující okolnosti dle § 37 přestupkového zákona. Žalobcova bezúhonnost byla zohledněna jako polehčující okolnost. Zopakoval, že ze zjištěných okolností lze usuzovat, že žalobce úmyslně odmítá spolupráci. Dodal, že s ohledem na zákonem stanovenou horní hranici pokuty je zjevné, že přístup ČNB byl shovívavý. Sankce proto nemůže být považována za nepřiměřenou. Závěrem uvedl, že žalobce pouze předstírá ochotu spolupracovat, jeho záměrem je však neposkytnout relevantní informace.
20. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem

21. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. Soud neprovedl navržené důkazy, neboť jsou součástí spisového materiálu žalovaného, z něhož při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí vychází.
22. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou uplatněných bodů, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Podstatou sporu je posouzení, zda se žalobce dopustil přestupku podle zákona o dohledu, či nikoli, a zda mu byla uložena odpovídající sankce v přiměřené výši.
24. Soud předně uvádí, že mezi účastníky není sporu o skutkovém stavu, proto soud z obsahu spisového materiálu pouze ověřil následující:
25. Výzva byla žalobci doručena do datové schránky fikcí (tedy uplynulo 10 dnů od dodání výzvy do datové schránky žalobce, aniž by se do ní žalobce přihlásil) dne 20. 2. 2020, žalobce na ni nikterak nereagoval. První opakovaná výzva byla žalobci doručena do datové schránky fikcí dne 4. 5. 2020, žalobce na ni opět nereagoval. Druhá opětovná výzva byla žalobci doručena do datové schránky fikcí dne 7. 8. 2020 a poštou dne 6. 8. 2020.
26. Dne 16. 8. 2020 bylo ČNB doručeno vyjádření k výzvě, v němž mimo jiné žalobce uváděl, že neprovozuje žádnou z investičních služeb, že se jeho činnost soustředí toliko na výuku fungování finančních trhů, pohybování se na těchto trzích a práce s některými obchodními platformami. Dále zda žalobce uvedl, že: „Vzhledem k tomu, že (...) nevykonává žádnou z činností uvedených v § 4 ZPKT považujeme Vámi požadované informace za nadbytečné.“
27. Při posouzení vyšel soud z následující právní úpravy:
28. Podle § 3 písm. a) zákona o dohledu v rozhodném znění *Česká národní banka v oblasti kapitálového trhu vykonává dohled v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními právními předpisy upravujícími oblast podnikání na kapitálovém trhu, obhospodařování a administraci investičních fondů a zahraničních investičních fondů a nabízení investic do těchto fondů, práva obchodních korporací, doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění.*
29. Podle § 8 odst. 1 písm. a) téhož zákona *Česká národní banka je oprávněna pro účely výkonu dohledu nad kapitálovým trhem vyžadovat informace od každého, včetně auditorů; to se týká i údajů z databáze účastníků od poskytovatelů veřejně dostupné telefonní služby.*

30. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona *Osoba, od které je Česká národní banka oprávněna vyžadovat informace, podklady, objasnění skutečností, záznamy, zprávy nebo s nimi spojené údaje podle odstavce 1 nebo 2, je povinná poskytnout tyto informace, podklady, objasnění skutečností, záznamy, zprávy nebo s nimi spojené údaje bez zbytečného odkladu, nebo ve lhůtě stanovené Českou národní bankou.*
31. Podle § 9b odst. 1 písm. c) téhož zákona *Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost podle § 8 odst. 3. Podle odst. 3 téhož ustanovení Právnické a podnikající fyzické osobě lze za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) uložit pokutu do 10 000 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. e) pokutu do 50 000 000 Kč.*
32. Soud o žalobě uvažil takto:
33. Soud nevešel na *první* žalobní bod. Z § 8 odst. 1 písm. a) zákona o dohledu je zcela zřejmé, že ČNB oprávněna pro účely dohledu nad kapitálovým trhem vyžadovat informace od každého. Uvedené ustanovení nepřipouští žádné výjimky, nevyžaduje, aby osoba, od níž je ČNB oprávněna informace vyžadovat, musela spadat pod § 135 odst. 1 a 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, ani nijak jinak neomezuje okruh dožadovaných osob. Jedinou podmínkou oprávnění ČNB dle tohoto ustanovení je, aby vyžadovala informace pro účely dohledu nad kapitálovým trhem. Uvedené ustanovení nepřipouští jiný výklad.
34. V projednávaném případě ČNB požadovala po žalobci sdělení informací, které souvisely s jeho případným podnikáním na kapitálovém trhu (provozem investičních služeb), neboť informace na webových stránkách žalobce vyvolaly pochybnosti, zda takové podnikání žalobce neprovozuje. Soud k tomu uvádí, že je nepochybné, že ČNB tyto informace vyžadovala pro účely dohledu nad kapitálovým trhem, neboť měla za to, že jí požadované informace napomohou zjistit, zda žalobce skutečně investiční služby provozuje, či nikoli. Byla tedy splněna základní podmínka oprávnění ČNB k vyžádání požadovaných informací a ČNB výzvou ani opakovanými výzvami nikterak nepřekročila své zákonem dané pravomoci.
35. Soud nevešel ani na žalobcovu argumentaci porušením jednotlivých práv a svobod uvedených v Listině. Soud samozřejmě souhlasí s tím, že orgány veřejné moci nesmí při výkonu svých pravomocí zasahovat do základních práv a svobod osob více, než nezbytně nutnou měrou a že jejich jednání musí být racionální a předvídatelné. Tyto povinnosti však v projednávaném případě ČNB ani žalovaný neporušili. Oprávnění, které ČNB využila, je zakotveno v zákoně, přičemž nikdy nebylo rozhodnuto o protiústavnosti daného ustanovení. V jeho aplikaci v souladu se zákonem tak nelze spatřovat obecně zásah do práv a svobod dožadované osoby nad nezbytně nutnou míru. Nejedná se ani o iracionální a nepředvídatelný postup ČNB. ČNB využila oprávnění, které jí zákon přiznává. Volba zákonného prostředku dohledu je přitom zcela na rozhodnutí ČNB s ohledem na nastalou situaci. Postup, který je zákonem předvídaný a daný, nelze pokládat za iracionální ani nepředvídatelný.
36. Pokud se týká konkrétních práv, která měla být dle žalobce postupem ČNB, potvrzeným žalovaným, zasažena nad nezbytně nutnou míru, uvádí soud následující. Za prvé soud dává za pravdu žalovanému, že žalobce v žalobě pouze vyjmenoval několik konkrétních práv dle Listiny, aniž by podrobněji odůvodnil, jakým způsobem do nich bylo nepřiměřeně zasaženo. Soud tedy nemůže reagovat jinak, než taktéž obecně, neboť mu nenáleží, aby domýšlel, v čem žalobce zásah do vyjmenovaných práv spatřoval. Soud sám v postupu ČNB ani žalovaného neshledal žádný zásah do žalobcových práv dle Listiny, který by

překračoval nezbytně nutnou míru. ČNB a žalovaný postupovali v souladu se zákonem a nikterak nepřesáhli své pravomoci.

37. Soud nevěšel ani na *druhý žalobní bod*, v němž žalobce namítal rozpor postupu žalovaného a ČNB se zásadou zákazu sebeobviňování. Soud k tomu uvádí, že aplikace zásady zákazu sebeobviňování, vyjádřené mimo jiné v § 53 odst. 2 ve spojení s § 55 odst. 4 správního řádu, je v projednávaném případě omezena § 8 zákona o dohledu. Podle této zásady předložení listiny nelze žádat nebo může být odepřeno, pokud by jím povinný subjekt způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt. Zásadu však v žádném případě nelze vykládat tak široce, jak ji v žalobě vyložil žalobce, tedy že nelze žádat informace, na jejichž základě by bylo možné zjistit protiprávní jednání dožadované osoby. Pokud by tomu tak bylo, a dožadované osoby by výzvě dle § 8 zákona o dohledu mohly s odkazem na uvedenou zásadu odmítnout vyhovět, byl by § 8 zákona o dohledu pouze formálním oprávněním a ČNB by prakticky neměla možnost dohledovou činnost vykonávat.
38. Soud dodává, že jak shrnul NSS ve svém rozsudku ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 159/2014-52, z judikatury Soudního dvora Evropské unie a Tribunálu (především z rozsudku Soudního dvora ze dne 18. 10 1989, Orkem v. Komise (374/87, Recueil) a rozsudku Tribunálu ze dne 20. 2. 2001, Mannesmannröhren-Werke AG v. Komise (T-112/98)) vyplývá, že: *„orgán dohledu je i pod brozbou sankce oprávněn zavázat účastníka řízení k tomu, aby poskytl veškeré potřebné informace vztahující se ke skutkovému stavu, které jsou mu známy, a aby mu předal případně příslušné dokumenty, jež má k dispozici, a to i tehdy, když mohou sloužit k prokázání protiprávního jednání vůči němu samotnému nebo vůči jinému subjektu. Přiznání absolutního práva nevypovídat by totiž zašlo za hranice toho, co je nezbytné pro zachování práva na obhajobu, a představovalo by neodůvodněnou překážku výkonu dohledové pravomoci.“* Tribunál v odkazovaném rozsudku mimo jiné uvedl, že: *„Povinnost odpovědět na čisté skutkové otázky položené Komisí a vyhovět jejím žádostem o předložení již předtím existujících dokumentů nemůže vést k porušení zásady dodržování práva na obhajobu nebo práva na spravedlivý proces.“* Po dožádané osobě tedy nelze požadovat, aby přiznala své protiprávní jednání či vyžadované informace právně hodnotila, právo nevypovídat ji však lze přiznat jen do té míry, do jaké by byl nucen poskytnout odpovědi, které by ji dovedly k připuštění existence protiprávního jednání, které musí prokazovat správní orgán.
39. V projednávaném případě ČNB po žalobci žádala předložení informací, které by ji napomohly vyhodnotit, zda žalobce provozuje investiční služby, či nikoli. Pouhým vyžádáním těchto informací tedy nebyl žalobce nucen k sebeobvinění a jeho právo na spravedlivý proces zůstalo zachováno. Požadované informace navíc mohly stejně dobře prokázat, že žalobce investiční služby neprovozuje, jak tvrdil po celou dobu správního i soudního řízení. Rozhodnutí požadované informace neposkytnout tedy dává prostor pro pochybnosti o pravdivosti tohoto žalobcova tvrzení.
40. Soud neshledal důvodným ani *třetí žalobní bod*, v němž žalobce namítal nepřiměřenost výše uložené sankce. Soud předně uvádí, že není pravdou, že by ČNB při rozhodování o výši sankce nepřihlédla k specifikám projednávaného případu. V prvostupňovém rozhodnutí se ČNB podrobně zabývala odůvodněním výše uložené pokuty (viz str. 7 až 9), přitom vzala v potaz povahu a závažnost přestupku, včetně objektu přestupku, způsobu jeho spáchání a jeho následku, hodnotila přitěžující i polehčující okolnosti (jako polehčující okolnost přitom hodnotila skutečnost, že s žalobcem dosud nebylo vedeno žádné řízení sankčního charakteru) a zvažovala výši uložené sankce i ve vztahu k jejím účinkům. Při zvážení všech těchto okolností pak uložila žalobci pokutu ve výši 50 000 Kč za přestupek, za nějž zákon

o dohledu umožňuje uložit sankci až do výše 10 000 000 Kč, tedy v rámci stanoveného rozpětí uložila sankci velmi mírnou. Je tedy zjevné, že ČNB postupovala v souladu se zákonem, řádně zvažila všechny okolnosti projednávaného případu a na jejich základě v zákonných mezích stanovila odpovídající výši ukládané sankce.

41. Je třeba zcela odmítnout žalobcovu námitku, že mu povinnost, za jejíž nesplnění byl sankcionován, vznikla nepředvídatelným jednáním ČNB, a že neměl možnost se s touto povinností seznámit. ZprvÉ ČNB nejednala nepředvídatelně, jak bylo vysvětleno výše. Zadruhé skutečnost, že žalobce z blíže nespecifikovaného důvodu neměl údajně přístup ke své datové stránce, jde jen a pouze k tíži žalobce, rozhodně se nejedná o jakoukoli polehčující okolnost či snad ospravedlnění pro nesplnění povinnosti.
42. Také žalobcovo tvrzení, že by zcela jistě s ČNB byl spolupracoval dříve, je dle názoru soudu pouze alibistické. Z vyjádření k výzvě i z žaloby samotné je zřejmé, že žalobce nezamýšlel ani nezamýšlí požadované informace ČNB sdělit. Nelze tedy hovořit o jakékoli spolupráci žalobce s ČNB. Pokud měl žalobce na mysli to, že by ČNB dříve, než ve vyjádření k výzvě, byl sdělil, že jí požadované informace neposkytne, nic to nemění na porušení povinnosti dle § 8 odst. 3 zákona o dohledu, a tedy spáchání přestupku dle 9b odst. 1 písm. c) téhož zákona.
43. Pro úplnost soud uvádí, že neshledal rozporným se zákonem ani rozhodnutí žalovaného o nákladech správního řízení dle § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., neboť žalobce porušením své právní povinnosti řízení vyvolal.
44. Na základě shora uvedených skutečností soud nedůvodnou žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
45. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci procesně úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Praha 23. září 2022

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu